

Examensgrunder

**Specialyrkesexamen i
chefskap inom produktion**

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Specialyrkesexamen i chefskap inom produktion

Kunnande som examen ger

Specialyrkesexamen i chefskap inom produktion (180 kp) är avsedd för personer som arbetar med arbetslednings- eller chefsuppgifter inom industri- och produktionsbranscher och vill utveckla sin kompetens. Specialyrkesexamen i chefskap inom produktion består av en obligatorisk examensdel (80 kp) och valbara examensdelar (100 kp)

Den som har avlagt specialyrkesexamen i chefskap inom produktion kan leda personalen inom sitt ansvarsområde, produktionsarbetet inom sitt ansvarsområde och leda organisationen enligt säkerhets- och miljöanvisningarna samt utveckla sin förmåga att vara chef.

Den som avlagt specialyrkesexamen i chefskap inom produktion behärskar även de färdigheter och den kunskap inom de specialområden som finns i de examensdelar hen valt. Kunnandet i de valbara examensdelarna kan relatera till ledning av produktion, utveckling av personalens kunnande, ledning av underhållsarbete inom produktionen, projektledning i produktionsmiljö eller ledning av säkerhets- och miljöfrågor.

Den som har avlagt examen kan arbeta med följande uppgifter

Den som avlagt examen kan arbeta med arbetslednings- och chefsuppgifter inom olika branscher och miljöer inom produktion.

Namn på grunderna	Specialyrkesexamen i chefskap inom produktion
Föreskriftens diarienummer	OPH-1174-2025
Föreskrifter som ersätts	OPH-1225-2018
Utbildningar	Specialyrkesexamen i chefskap inom produktion (457112)
Examensbenämningar	Arbetsledare (30066)
Träder i kraft	01.08.2025
Pdf skapad	25.03.2025

Innehåll

1. Uppbyggnaden av examen.	1
2. Examensdelar.	2
2.1. Att främja cybersäkerhet, 30 kp (107659).	2
Krav på yrkesskicklighet.	2
Bedömning.	2
Sätt att visa yrkeskunnande.	2
2.2. Att främja digitalisering, 30 kp (107656).	3
Krav på yrkesskicklighet.	3
Bedömning.	3
Sätt att visa yrkeskunnande.	3
2.3. Chefsarbete inom produktionsbranscher, 80 kp (107589).	4
Krav på yrkesskicklighet.	4
Bedömning.	4
Sätt att visa yrkeskunnande.	5
2.4. Försök med ny teknik, 30 kp (107657).	5
Krav på yrkesskicklighet.	5
Bedömning.	6
Sätt att visa yrkeskunnande.	6
2.5. Ledning av produktionen, 50 kp (107587).	6
Krav på yrkesskicklighet.	6
Bedömning.	6
Sätt att visa yrkeskunnande.	7
2.6. Ledning av säkerhets- och miljöfrågor inom produktionen, 50 kp (107586).	7
Krav på yrkesskicklighet.	7
Bedömning.	7
Sätt att visa yrkeskunnande.	8
2.7. Ledning av underhållsarbete inom produktionen, 50 kp (107585).	8
Krav på yrkesskicklighet.	8
Bedömning.	9
Sätt att visa yrkeskunnande.	9
2.8. Projektledning i produktionsmiljö, 50 kp (300396).	9
Krav på yrkesskicklighet.	9
Bedömning.	10
Sätt att visa yrkeskunnande.	10
2.9. Utveckling av cirkulär ekonomi i verksamheten, 30 kp (107658).	10

Krav på yrkesskicklighet.	11
Bedömning.	11
Sätt att visa yrkeskunnande.	11
2.10. Utveckling av personalens kompetens, 50 kp (107588).	12
Krav på yrkesskicklighet.	12
Bedömning.	12
Sätt att visa yrkeskunnande.	12
3. Bilaga. Värdegrund.	13

1. Uppbyggnaden av examen

Specialyrkesexamen i chefskap inom produktion har en omfattning av 180 kompetenspoäng. Examen är uppbyggd av en obligatorisk examensdel som har 80 kompetenspoäng och av valbara examensdelar (100 kompetenspoäng). Examensbenämningen i specialyrkesexamen i chefskap inom produktion är arbetsledare.

YRKESINRIKTADE EXAMENSDELAR 180 KP
Obligatoriska examensdelar 80 kp
Chefsarbete inom produktionsbranscher, 80 kp, O
Valbara examensdelar 100 kp
Utveckling av personalens kompetens, 50 kp
Projektledning i produktionsmiljö, 50 kp
Ledning av produktionen, 50 kp
Ledning av underhållsarbete inom produktionen, 50 kp
Ledning av säkerhets- och miljöfrågor inom produktionen, 50 kp
Att främja digitalisering, 30 kp
Försök med ny teknik, 30 kp
Utveckling av cirkulär ekonomi i verksamheten, 30 kp
Att främja cybersäkerhet, 30 kp
Examensdel från en yrkesexamen eller specialyrkesexamen 15-30 kp <i>I examen kan det ingå en eller flera examensdelar från ikraftvarande grunder för en yrkesexamen eller en annan specialyrkesexamen.</i>
Högskolestudier 5-30 kp <i>Examensdelen omfattar högskolestudier som stöder det yrkesinriktade kunnandet i examen.</i>
Examensdel som grundar sig på lokala krav på yrkesskicklighet 15-30 kp <i>Examensdelen eller examensdelarna omfattar kunnande som grundar sig på arbetslivets lokala behov eller kunnande som är specifikt för branschen. Kunnandet ska lämpa sig för fler än en arbetsplats. Utbildningsanordnaren namnger examensdelen utifrån en verksamhetshelhet i arbetslivet och fastställer omfattningen på den i kompetenspoäng. Utbildningsanordnaren fastställer kraven på yrkesskicklighet och bedömning av kunnandet på motsvarande sätt som i de andra examensdelarna.</i>

2. Examensdelar

2.1. Att främja cybersäkerhet, 30 kp (107659)

Krav på yrkesskicklighet

Analys av nuläget för cybersäkerheten

Den studerande

- känner till delområden, begrepp och centrala aktörer i samhället gällande cybersäkerhet
- följer aktuella cybersäkerhetsrisker och beredskapen för dem
- tar reda på och använder bestämmelser och anvisningar som gäller cybersäkerhet
- följer bestämmelserna samt organisationens anvisningar om datasäkerhet, dataskydd och sekretess
- känner till olika aktörsnivåers ansvar och skyldigheter gällande cybersäkerhet i organisationen
- tar reda på centrala tekniska lösningar för cybersäkerheten och betydande uppgifter inom sitt ansvarsområde i organisationen
- analyserar de nuvarande arbetsprocesserna och rutinerna för cybersäkerhet inom sitt ansvarsområde
- känner till nuläget gällande styrkorna och utvecklingsområdena för cybersäkerheten inom sitt ansvarsområde

Att främja kulturen för cybersäkerhet

Den studerande

- uppmuntrar till öppen diskussion och kommunicerar om betydelsen av cybersäkerhet samt om de centrala åtgärderna för att främja cybersäkerhet inom sitt ansvarsområde
- främjar säkra rutiner för hantering och lagring av uppgifter
- bedömer cybersäkerhetsrisker samt sannolikheten och beredskapsmodeller för dem inom sitt ansvarsområde
- följer med verksamheten och kan rapportera om avvikelser
- kan handla vid cyberhot i enlighet med sin roll
- skapar och uppdaterar planer och anvisningar för fall av cyberhot inom sitt ansvarsområde i samarbete med arbetsgemenskapen samt följer upp hur de genomförs
- tar reda på nivån för personalens kunskande i cybersäkerhet genom att använda olika metoder
- planerar och genomför åtgärder för att utveckla personalens kunskande i cybersäkerhet
- planerar en övning för att främja cybersäkerhet
- följer upp och utvärderar effekterna av utbildnings- och utvecklingsåtgärderna
- samlar in och använder respons för att utveckla sitt eget kunskande i cybersäkerhet
- rapporterar om åtgärderna för att främja cybersäkerheten och ger utvecklingsförslag

Bedömning

Den studerandes prestation är godkänd när hen kan utföra arbetsuppgifterna i examensdelen enligt kraven på yrkesskicklighet.

Sätt att visa yrkeskunnande

Den studerande visar sitt kunskande i praktiska arbetsuppgifter i ett yrkesprov genom att främja cybersäkerheten inom sitt ansvarsområde i arbetsmiljön på en arbetsplats inom branschen.

Till de delar som den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.2. Att främja digitalisering, 30 kp (107656)

Krav på yrkesskicklighet

Analys av nuläget och identifiering av möjligheterna

Den studerande

- skaffar och tillämpar på ett mångsidigt sätt information om utvecklingstrender och möjligheterna att använda digitalisering inom branschen
- följer bestämmelserna och organisationens anvisningar inom branschen
- följer bestämmelserna och organisationens anvisningar om datasäkerhet, dataskydd och sekretess
- tar reda på riktlinjerna för att främja digitaliseringen i organisationens strategi
- tar reda på hur och i vilken utsträckning man använder digitala lösningar i organisationen
- känner till de centrala funktionerna, arbetsprocesserna, informationskällorna och -resurserna inom sitt ansvarsområde
- utvärderar användningen av digitala lösningar inom sitt ansvarsområde med beaktande av dataskyddet, datasäkerheten och en ansvarsfull verksamhet
- känner till styrkorna och utvecklingsområdena i främjandet av digitalisering inom sitt ansvarsområde

Att främja en utvecklings- och försökskultur

Den studerande

- uppmuntrar till öppen diskussion och kommunicerar om möjligheterna att använda digitalisering
- samlar in respons om hur de nuvarande digitala lösningarna fungerar och om utvecklingsbehoven
- utvecklar processerna för att skaffa och använda information inom sitt ansvarsområde
- tar inom sitt ansvarsområde reda på vilka som är de centrala styrkorna och utvecklingsområdena för personalens kunnande och för användningen av digitalisering
- kommer inom sitt ansvarsområde överens om genomförandet av utvecklingsarbete som främjar digitalisering
- använder olika metoder för att stärka personalens färdigheter att ta digitala lösningar i användning
- utvecklar rutiner för planering, genomförande, utvärdering och vidare utveckling av försöks- och utvecklingsarbete
- rapporterar om åtgärder som främjar digitalisering och ger utvecklingsförslag
- utvärderar hur hen lyckats främja en utvecklings- och försökskultur

Bedömning

Den studerandes prestation är godkänd när hen kan utföra arbetsuppgifterna i examensdelen enligt kraven på yrkesskicklighet.

Sätt att visa yrkeskunnande

Den studerande visar sitt kunnande i praktiska arbetsuppgifter i ett yrkesprov genom att utföra åtgärder som främjar digitalisering inom sitt ansvarsområde i arbetsmiljön på en arbetsplats inom branschen.

Till de delar som den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.3. Chefsarbete inom produktionsbranscher, 80 kp (107589)

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- leda personalen inom sitt ansvarsområde
- leda produktionsarbetet inom sitt ansvarsområde
- agera enligt organisationens säkerhetsinstruktioner
- utveckla sin förmåga att vara chef.

Bedömning

Den studerande leder personalen inom sitt ansvarsområde

Den studerande	
Kriterier för godkänd prestation	<ul style="list-style-type: none">• verkställer organisationens strategi inom sitt ansvarsområde• leder och utvecklar personalen inom sitt ansvarsområde enligt organisationens mål• främjar välmåendet inom sitt ansvarsområde med olika metoder• agerar i enlighet med arbetslagstiftningen och branschens kollektivavtal• känner till chefens rättigheter och skyldigheter samt tillämpar arbetsledningsrättigheten som representant för arbetsgivaren• interagerar med personalen inom sitt ansvarsområde• agerar i interaktionssituationerna på det sätt uppgifterna förutsätter på svenska eller finska samt åtminstone på ett främmande språk.

Den studerande leder produktionsarbetet inom sitt ansvarsområde

Den studerande	
Kriterier för godkänd prestation	<ul style="list-style-type: none">• ansvarar för produktionsarbetet inom sitt ansvarsområde och har omsorg om produktionsprocessens utveckling och effektivitet• leder personalens arbete inom sitt ansvarsområde• vidtar de åtgärder som behövs för att uppnå målen• organiserar arbetet på det sätt som situationerna kräver• förstår produktionsarbetets kostnadsstruktur.

Den studerande agerar enligt organisationens säkerhetsinstruktioner

Den studerande	
Kriterier för godkänd prestation	<ul style="list-style-type: none">• agerar enligt arbetarskyddslagen• agerar i arbetarskyddsfrågor i enlighet med sin chefsroll• ansvarar för att de underordnade när det gäller säkerheten har kunskande och kompetens på en tillräcklig nivå samt ser till att de nödvändiga instruktionerna är aktuella och att det informeras om dem• agerar säkerhetsinriktat och är en förebild för andra.

Den studerande utvecklar sin förmåga att vara chef

Den studerande	
Kriterier för godkänd prestation	<ul style="list-style-type: none">• samlar in respons på sitt chefsarbete• utvecklar sitt chefsarbete planmässigt och systematiskt• använder i chefsarbetet metoder och verktyg som förbättrar personalens arbetshälsa och arbetsprestationer.

Sätt att visa yrkeskunnande

Den studerande visar sin yrkesskicklighet i ett yrkesprov i praktiska arbetsuppgifter genom att arbeta som chef i en arbetsmiljö för produktion. Till de delar som den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.4. Försök med ny teknik, 30 kp (107657)

Försök med ny teknik omfattar försök med en eller flera tekniker med målet att producera mervärde åt organisationen.

Krav på yrkesskicklighet

Möjligheter att använda ny teknik

Den studerande

- känner till arbetssätten och verksamhetskulturen för arbetsgemenskapen eller en samarbetspartner
- skaffar på ett mångsidigt sätt information om möjligheterna att använda teknik inom sin bransch
- känner till utvecklingsbehovet för arbetsprocessen eller den del av processen, där det finns möjlighet att utföra försök med ny teknik
- jämför alternativ teknik som lämpar sig för användningsändamålet och tar reda på teknikens mervärde för organisationen
- uppskattar kostnaderna för att ta i bruk alternativ teknik i förhållande till vinsten man uppnår
- bedömer ansvarsfullheten vid ibrukttagandet av alternativ teknik

Planering och genomförande av ett försök

Den studerande

- planerar målen och genomförandet av försöket tillsammans med arbetsgemenskapen eller en samarbetspartner
- planerar fördelningen av resurser för försöket och tidsplanerar försöket
- föreslår den teknik som bäst lämpar sig för användningsändamålet eller en kombination av flera tekniker och motiverar sitt förslag
- presenterar planen och kommer överens om genomförandet av försöket
- genomför ett teknikförsök enligt planen
- följer bestämmelserna inom branschen och anvisningarna i organisationen
- följer bestämmelserna samt organisationens anvisningar om datasäkerhet, dataskydd och sekretess
- känner till de vanligaste cyber- och datasäkerhetsriskerna och kan handla i hotsituationer i enlighet med sin roll
- dokumenterar regelbundet hur försöket framskrider genom att använda digitalisering
- säkerställer i olika skeden av arbetet att utvecklingsarbetet svarar mot de uppställda målen

Utvärdering av försöket

Den studerande

- samlar in och analyserar respons på teknikförsöket
- delar erfarenheterna från teknikförsöket i arbetsgemenskapen och med en samarbetspartner
- bedömer möjligheterna för att ta i bruk tekniken på ett bredare plan
- ger förslag på fortsatt utveckling utgående från försöket

Bedömning

Den studerandes prestation är godkänd när hen kan utföra arbetsuppgifterna i examensdelen enligt kraven på yrkesskicklighet.

Sätt att visa yrkeskunnande

Den studerande visar sitt kunnande i praktiska arbetsuppgifter i ett yrkesprov genom att genomföra ett försök med ny teknik i arbetsmiljön på en arbetsplats inom branschen.

Till de delar som den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.5. Ledning av produktionen, 50 kp (107587)

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- leda och utveckla produktionsprocessen inom sitt ansvarsområde
- agera för att uppnå lönsamhets- och effektivitetsmålen
- utvärdera och följa produktionsprocessens verksamhet och utvecklingsbehov.

Bedömning

Den studerande leder och utvecklar produktionsprocessen inom sitt ansvarsområde

Den studerande	
Kriterier för godkänd prestation	<ul style="list-style-type: none">• använder produktionsstyrningssystem• leder produktionsprocessen inom sitt ansvarsområde så att produktionen kan genomföras utan störningar• ser till att nödvändig information överförs och finns tillgänglig• följer kvalitets- och arbetarskyddskraven vid styrning av produktionen.

Den studerande agerar för att uppnå lönsamhets- och effektivitetsmålen

Den studerande	
Kriterier för godkänd prestation	<ul style="list-style-type: none">• följer och utvärderar lönsamheten och effektiviteten• vidtar åtgärder som krävs för att förbättra lönsamheten och effektiviteten• ser till att resurserna används ändamålsenligt så att ett kvalitativt slutresultat kan säkerställas.

Den studerande utvärderar och följer produktionsprocessens verksamhet och utvecklingsbehov

Den studerande	
Kriterier för godkänd prestation	<ul style="list-style-type: none">• beaktar de produkt- och kundspecifika kraven vid styrning av produktionsprocessen• utvärderar, följer och drar nytta av kundrespons vid utveckling av produkterna och produktionsprocessen• utnyttjar andra indikatorer och dokument som hänför sig till produktionsprocessen• informerar i organisationen om behov av att utveckla produktionen.

Sätt att visa yrkeskunnande

Den studerande visar sin yrkesskicklighet i ett yrkesprov i praktiska chefsuppgifter genom att leda och utveckla en produktionsprocess i en arbetsmiljö för produktion. Till de delar som den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.6. Ledning av säkerhets- och miljöfrågor inom produktionen, 50 kp (107586)

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- leda och utveckla arbets säkerheten inom sitt ansvarsområde enligt arbetsplatsens instruktioner
- ansvara för en verksamhet enligt säkerhetsplanen inom sitt ansvarsområde
- leda verksamheten inom sitt ansvarsområde enligt arbetsplatsens anvisningar för hållbar utveckling.

Bedömning

Den studerande leder och utvecklar arbets säkerheten inom sitt ansvarsområde

Den studerande	
Kriterier för godkänd prestation	<ul style="list-style-type: none">• förutser risker och förebygger att störningar uppstår• utvecklar säkerheten i arbetsmiljön enligt principen för kontinuerlig förbättring• säkerställer att maskinerna och apparaterna är säkra och att de används enligt anvisningarna• övervakar att arbetsmetoderna och arbetarskyddsinstruktionerna för personalen inom det egna ansvarsområdet följs• säkerställer att informationssäkerheten och anvisningarna för programvara iaktas.

Den studerande ansvarar för en verksamhet enligt säkerhetsplanen inom sitt ansvarsområde

Den studerande	
Kriterier för godkänd prestation	<ul style="list-style-type: none">• känner säkerhetsplanen för sitt ansvarsområde och ser till att den verkställs• deltar i riskbedömning såsom det förutsätts i organisationen• introducerar personalen inom sitt ansvarsområde i arbetsmetoderna och i säkerhetsinstruktionerna• rapporterar och går igenom tillbud och kommer överens om korrigerande åtgärder och uppföljning.

Den studerande leder verksamheten inom sitt ansvarsområde enligt arbetsplatsens anvisningar för hållbar utveckling

Den studerande	
Kriterier för godkänd prestation	<ul style="list-style-type: none">• ansvarar för att personalen introduceras i en miljöansvarig verksamhet och i hållbar utveckling• ansvarar för förvaringen och hanteringen av farliga ämnen i enlighet med författningarna och arbetsplatsens instruktioner• agerar och leder i enlighet med företagets mål för energieffektivitet och cirkulär ekonomi• leder, följer och utvärderar hur instruktionen för hållbar utveckling iakttas inom det egna ansvarsområdet och gör nödvändiga uppdateringar.

Sätt att visa yrkeskunnande

Den studerande visar sin yrkesskicklighet i ett yrkesprov genom att utföra praktiska chefsuppgifter i en arbetsmiljö för produktion och utveckla säkerheten samt principen för hållbar utveckling i enlighet med organisationens anvisningar. Till de delar som den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.7. Ledning av underhållsarbete inom produktionen, 50 kp (107585)

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- leda underhållsarbetet inom sitt ansvarsområde
- behärska kraven på underhållsarbete i produktionsprocessen inom sitt ansvarsområde
- använda metoder för förebyggande och korrigerande underhåll.

Bedömning

Den studerande leder underhållsarbetet inom sitt ansvarsområde

Den studerande	
Kriterier för godkänd prestation	<ul style="list-style-type: none">• samordnar produktionsverksamheten med nödvändiga underhållsarbeten• fördelar resurser för underhållsarbetena och beaktar den yrkesskicklighet som krävs i dem• ser till att arbetsförhållandena är säkra under underhållsarbetena.

Den studerande behärskar kraven på underhållsarbete i produktionsprocessen inom sitt ansvarsområde

Den studerande	
Kriterier för godkänd prestation	<ul style="list-style-type: none">• behärskar funktionsprinciperna för processen samt för maskinerna och apparaterna• utnyttjar tillgänglig information och mätresultat vid bedömning av behovet av underhåll för att förbättra driftssäkerheten• observerar och iakttar hur maskinerna och apparaterna fungerar.

Den studerande använder förebyggande och korrigerande underhåll

Den studerande	
Kriterier för godkänd prestation	<ul style="list-style-type: none">• behärskar metoderna för förebyggande och korrigerande underhåll• bedömer behovet av att genomföra korrigerande underhåll med beaktande av den totala ekonomin och underhållsplanerna• känner produktionssystemen och driftsprinciperna för systemen• använder och drar nytta av underhållssystemet.

Sätt att visa yrkeskunnande

Den studerande visar sin yrkesskicklighet i ett yrkesprov i praktiska chefsuppgifter genom att leda produktionens underhållsarbete. Till de delar som den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.8. Projektledning i produktionsmiljö, 50 kp (300396)

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- göra upp en projektplan för en arbetsmiljö för produktion
- leda projektet och informera om det
- utvärdera projektets genomförande och behov av fortsatt utveckling
- dokumentera projektet.

Bedömning

Den studerande gör upp en projektplan för en arbetsmiljö för produktion

Den studerande	
Kriterier för godkänd prestation	<ul style="list-style-type: none">• planerar och avgränsar projektet samt ställer upp mål• väljer metoder och gör upp en tidsplan för åtgärderna• bestämmer vilka resurser som behövs och utarbetar en kostnadsberäkning.

Den studerande leder projektet och informerar om det

Den studerande	
Kriterier för godkänd prestation	<ul style="list-style-type: none">• leder genomförandet av projektet och kommer överens om korrigerande åtgärder• anlitar sakkunniga vid behov• informerar projektgruppen och samarbetspartner om projektet på överenskommet sätt• rapporterar till överenskomna parter på överenskommet sätt.

Den studerande utvärderar projektets genomförande och behov av fortsatt utveckling

Den studerande	
Kriterier för godkänd prestation	<ul style="list-style-type: none">• utvärderar genomförandet av åtgärderna och tidsplanen• utvärderar hur målen uppnåddes och hur kostnadsberäkningen följdes• framför idéer till behov av fortsatt utveckling.

Den studerande dokumenterar projektet

Den studerande	
Kriterier för godkänd prestation	<ul style="list-style-type: none">• dokumenterar projektet enligt arbetsplatsens praxis• rapporterar under projektets gång om hur projektet lyckas och om dess resultat enligt arbetsplatsens rapporteringspraxis• framför idéer till utveckling av projektledningen.

Sätt att visa yrkeskunnande

Den studerande visar sin yrkesskicklighet i ett yrkesprov genom leda ett projekt i en arbetsmiljö för produktion. Till de delar som den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.9. Utveckling av cirkulär ekonomi i verksamheten, 30 kp (107658)

Med cirkulär ekonomi avses en modell för produktion och konsumtion där man så långt som möjligt använder material och produkter genom att hyra, dela och återanvända dem. Därtill förlänger man livslängden för material och produkter genom att reparera, restaurera och återvinna. I cirkulär ekonomi används produkter och material både så effektivt och så länge som möjligt. Då man inte längre använder produkter och material återvinns man dem till nya produkter och material. På det sättet blir livscykeln för produkterna längre och behovet av nya naturresurser minskar.

Målet för den cirkulära ekonomin är att ekonomin fungerar inom ramen för miljöns hållbarhet. Med den cirkulära ekonomin bidrar man till att begränsa klimatförändringen, överanvändningen av naturresurserna och förlusten av biologisk mångfald.

Krav på yrkesskicklighet

Utgångspunkterna för cirkulär ekonomi

Den studerande

- förstår begreppen, principerna och tillämpningen av cirkulär ekonomi inom branschen
- känner till den betydelse cirkulär ekonomi har för att säkra mångfald i naturen, hållbar användning av naturresurser och koldioxideutralitet
- känner till centrala bestämmelser, internationella mål, standarder och digitala produktpass som hör till cirkulär ekonomi
- känner till olika affärsverksamhetsmodeller för cirkulär ekonomi: materialeffektivitet och att ta till vara, återvinning, delad ekonomi, produkt som tjänst och att förlänga livslängden för en produkt

Planering av lösningar för cirkulär ekonomi

Den studerande

- känner till behoven och möjligheterna för utveckling av lösningar för cirkulär ekonomi
- planerar arbete för att öka graden av cirkulär ekonomi och stärka resurseffektiviteten
- beaktar i utvecklingen hållbarhet, möjligheten att reparera och återvinna
- säkerställer produktsäkerheten och produktansvaret i sitt utvecklingsarbete
- känner till kopplingen mellan lösningar för cirkulär ekonomi och organisationens strategi, värderingar och affärsverksamhet
- gör en kostnadskalkyl för genomförandet av lösningar för cirkulär ekonomi
- tar reda på nödvändiga samarbetspartner
- ställer upp mål för lönsamhet och effekt för lösningar för cirkulär ekonomi
- utvärderar möjligheterna till att utvidga lösningarna för cirkulär ekonomi

Genomförande av lösningar för cirkulär ekonomi

Den studerande

- genomför de planerade lösningarna för cirkulär ekonomi
- använder vid behov nya tekniker och digitala lösningar
- samlar de samarbetspartners som behövs för att genomföra åtgärderna
- utvärderar effekten av lösningar för cirkulär ekonomi
- kommunicerar med olika parter om lösningarna för cirkulär ekonomi

Bedömning

Den studerandes prestation är godkänd när hen kan utföra arbetsuppgifterna i examensdelen enligt kraven på yrkesskicklighet.

Sätt att visa yrkeskunnande

Den studerande visar sin yrkesskicklighet i ett yrkesprov genom att utföra praktiska arbetsuppgifter i utvecklingsuppgifter inom cirkulär ekonomi. Utvecklingsarbetet fokuserar på materialeffektivitet och återvinning, delad ekonomi, utveckling av konceptet en produkt som tjänst eller förlängning av livscykeln för en produkt. Åtgärder kan göras för att utveckla en vald produkt- eller tjänstehelhet, företagets affärsverksamhet eller en för den fastslagen verksamhetsprocess.

Till de delar som den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

2.10. Utveckling av personalens kompetens, 50 kp (107588)

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- bedöma nuläget för personalens kompetens inom sitt ansvarsområde
- utarbeta en utvecklingsplan för personalens kompetens inom sitt ansvarsområde
- sätta igång de utvecklingsåtgärder som krävs.

Bedömning

Den studerande bedömer nuläget för personalens kompetens inom sitt ansvarsområde

Den studerande	
Kriterier för godkänd prestation	<ul style="list-style-type: none">• identifierar behoven av att utveckla personalens kompetens i enlighet med organisationens strategi• bedömer vilken kompetens personalen inom det egna ansvarsområdet har• drar nytta av personalens kompetens vid organiseringen av arbetet och vid utveckling av personalen.

Den studerande utarbetar en utvecklingsplan för personalens kompetens inom sitt ansvarsområde

Den studerande	
Kriterier för godkänd prestation	<ul style="list-style-type: none">• förstår vikten av en systematisk utveckling av personalens kompetens• utarbetar en plan för utveckling av personalens kompetens i samarbete med centrala aktörer• bedömer kostnadseffekterna av planen för kompetensutveckling• informerar om utvecklingsplanen inom organisationen.

Den studerande sätter igång de åtgärder som krävs för utveckling av kompetensen

Den studerande	
Kriterier för godkänd prestation	<ul style="list-style-type: none">• förbereder och sätter tillsammans med personalen igång åtgärder för att utveckla kompetensen• engagerar personalen inom det egna ansvarsområdet att utveckla kompetensen• drar mångsidigt nytta av olika utvecklingsmetoder och verktyg• informerar om genomförandet av kompetensutvecklingsplanen och om dess tidsplan för centrala aktörer.

Sätt att visa yrkeskunnande

Den studerande visar sin yrkesskicklighet i ett yrkesprov i praktiska chefsuppgifter genom att planera och genomföra åtgärder för utveckling av personalens kompetens i en arbetsmiljö för produktion. Till de delar som den yrkesskicklighet som krävs i examensdelen inte kan bedömas genom ett yrkesprov kompletteras visandet av yrkesskickligheten individuellt på andra sätt.

3. Bilaga. Värdegrund

Yrkesutbildningens mål är att utveckla individernas yrkeskunnande, arbetslivet och samhället. Yrkesutbildningen ger färdigheter att arbeta inom ett yrkesområde samt färdigheter att fatta beslut som grundar sig på kunskap och etisk och kritisk reflektion.

Grunden för yrkesutbildningen är att man respekterar de mänskliga rättigheterna och värdesätter mångfald. I yrkesutbildningen främjar man jämlikhet och likabehandling, välmående och demokrati. Delaktighet, aktivt aktörskap, öppenhet och samhörighet betonas i yrkesutbildningens verksamhet.

Yrkesutbildningen svarar på ett flexibelt och betydelsefullt sätt på ändringar i kompetensbehoven för individen, arbetslivet och samhället. Färdigheter för karriärplanering och kontinuerligt lärande blir särskilt viktiga då det uppstår ändringar i verksamhetsmiljöerna. Yrkesutbildningen grundar sig på arbetslivets kompetensbehov och erbjuder olika sätt att utveckla kunnandet utgående från den studerandes mål, behov och livssituation. Ett säkert arbete, en företagande attityd och hantering av ekonomin utgör en del av yrkesskickligheten.

I yrkesutbildningen förstår man vikten av en hållbar livsstil och kunnandet skapar grunden för en ekonomi som främjar välmående för medborgarna och miljön. Yrkesutbildningen ökar förståelsen för att hållbart använda naturresurserna, begränsa och anpassa sig till klimatförändringen samt bevara naturens mångfald. Yrkesutbildningen stöder internationalisering och globalt ansvar.

Värdegrunden genomförs i verksamhetskulturen inom yrkesutbildningen samt då man förvärvar och påvisar kunnandet i olika lärmiljöer.